

**Львівський державний університет внутрішніх справ
Науково-дослідний центр
індустріальних проблем розвитку НАН України**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ДЕРЖАВИ

Ярослав Пушак, доктор економічних наук, професор,
професор кафедри соціально-поведінкових, гуманітарних
наук та економічної безпеки

Наталія Трушкіна, кандидат економічних наук, старший
дослідник, докторант, старший науковий співробітник
сектору промислової політики та інноваційного розвитку

**Результати соціологічного опитування,
що проводилося соціологічною
службою Центру Разумкова за
підтримки Представництва Фонду
Конрада Аденауера в Україні з
22 вересня по 1 жовтня 2022 р.:**

56% респондентів обирають безпеку

Дані опитування (2018 респондентів), проведеного з 13 по 21 грудня 2022 р. Фондом «Демократичні ініціативи» та соціологічною службою Центру Разумкова у співпраці з «Європейською правдою»:

- вступ України до НАТО більшість громадян України є пріоритетним напрямом гарантування національної безпеки після російської агресії (**49%** опитаних);
- членство в Альянсі у майбутньому гарантує безпеку Україні (**48,9%**);
- найкращим варіантом є Угода про стратегічну оборонну співпрацю з кількома союзниками (наприклад, Польща, країни Балтії) без США (**10%**);
- підтримка позаблокового або нейтрального статусу з міжнародними безпековими гарантіями для України (8,5%);
- підтримка Угоди про стратегічну оборонну співпрацю із США (**6,7%**).

Опитування (44 провідних українських і 10 закордонних експертів), яке проведено 24–31 серпня 2022 р. соціологічною службою Центру Разумкова у рамках проєкту «Роль і місце України у перспективних європейській та євроатлантичній системах безпеки»:

Головні сценарії формування майбутньої системи міжнародної безпеки:

- зміцнення субрегіональних (секторальних) союзів, альянсів і переформатування наявних інститутів на основі домовленостей між новими утвореннями (**76,5%** респондентів);
- збереження наявних безпекових інститутів із суттєвим їх реформуванням і підвищенням ролі субрегіональних утворень (**74,5%**).

Результати опитування шляхом телефонних інтерв'ю 2000 українців на всій території України (крім окупованих територій Криму та Донбасу), яке було проведено з 1 по 5 лютого 2023 р. соціологічною групою «Рейтинг» на замовлення Міжнародного республіканського інституту США (IRI):

- за вступ України до НАТО - **82%** респондентів (у квітні 2022 р. – **59%**);
- за долучення до ЄС **85%**;
- **56%** американців вважають війну в Україні «критичною загрозою» національним інтересам США.

Дані експертного опитування (40 експертів – це працівники дослідницьких наукових установ та організацій, викладачі вищих закладів освіти, фахівці з питань міжнародних відносин Міністерства закордонних справ України, Офісу Президента, обласних адміністрацій), яке було проведено з 26 лютого по 15 березня 2023 р. соціологічною службою Центру Разумкова у рамках проекту Програми MATRA, що фінансується Посольством Королівства Нідерландів в Україні:

- **90%** експертів позитивно оцінюють зовнішню політику України в умовах війни;
- найвищі оцінки експерти надали політиці стосовно зміцнення відносин з країнами світу і міжнародними організаціями (**95%** вважають її ефективною); покращення міжнародного іміджу України, її авторитету у світі (**92,5%**); просування українських ініціатив на міжнародних майданчиках (**90%**); інтеграції до Європейського Союзу (**87,5%**).
- **77,5%** експертів вважають ефективною політику стосовно інтеграції України до НАТО, **72,5%** – стосовно захисту прав українців за кордоном.

У науковій літературі під **міжнародною безпекою**, як правило, розуміють систему, складову, стан, зовнішній чинник, норми, умови, механізм

Здебільшого науковці трактують **міжнародну безпеку** як:

- стан міжнародних відносин;
- складову міжнародних відносин;
- систему міжнародних відносин;
- систему міжнародних договорів та угод, яка забезпечує збереження миру на основі визнання суверенітету і недоторканності кордонів;
- стан захищеності держав світу і всього світового співтовариства.

Міжнародна безпека як стан міжнародних відносин, при якому створюються належні умови для існування і функціонування держав при забезпеченні їх повного суверенітету, політичної та економічної незалежності, їх рівноправних відносин з іншими державами

Дякуємо за увагу!